

Визначаючи ринкову вартість, враховують найбільш ефективно використання об'єкта оцінки. За наявності необхідної інформації визначення ринкової вартості можливе із застосуванням усіх методичних підходів [2].

Згідно з Національним стандартом № 1, оцінку домашніх живих тварин можна проводити у загальноприйнятій послідовності: ознайомлення з об'єктом оцінки, опрацювання вихідних даних та іншої інформації, необхідної для проведення оцінки; ідентифікація об'єкта оцінки й пов'язаних з ним прав, аналіз можливих обмежень і застережень, які можуть супроводжувати процедуру проведення оцінки та використання її результатів; вибір необхідних методичних підходів, методів і оціночних процедур, що найповніше відповідають меті оцінки й обраній базі; узгодження результатів оцінки, одержаних із застосуванням різних методичних підходів; оформлення результатів оцінки [2].

Перевагу в експертній оцінці домашніх тварин надають витратному, дохідному та порівняльному методичним підходам. Застосування кожного з них залежить від доцільності та мети оцінки об'єктів дослідження.

Витратний підхід ґрунтується на фактичних витратах на вирощування тварини (купівля, ветеринарне обслуговування, годівля). Для визначення ринкової вартості витратним методичним підходом потрібні величини собівартості вирощування 1 кг живої маси (яка складається з витрат на вирощування живої маси та витрат на формування їхніх продуктивних якостей), живої маси, інших показників споживних якостей [2].

Дані величини собівартості, індекси зміни продуктивності, містяться в довідниках із вирощування сільськогосподарських тварин (ВРХ, коней, кіз, овець тощо). Крім того, визначення вартості домашніх живих тварин — об'єктів господарювання витратним підходом не відповідає реальним ринковим цінам, що складаються у конкретних регіонах України.

Дохідний підхід ґрунтується на тому, що вартість має той об'єкт, який приносить прибуток. Цей підхід передбачає оцінювання потенційних можливостей (тварин з родою для подальшого розведення та продажу), визначення яких методами товарознавства неможливе [2].

Порівняльний підхід ґрунтується на аналізі даних про фактичний продаж об'єктів, подібних об'єктам оцінки (за аналогами продажу однієї голови або 1 кг живої маси тварин) [2]. Порівняльний підхід під час оцінювання тварин-компаньйонів визначають за аналогами продажу однієї тварини.

Інформацію щодо вартості тварин різних видів та порід можна отримати на платформах онлайн-оголошень

«OLX», «IZI», «RIA» та ін., які об'єднують людей для покупки, продажу або обміну товарами та послугами.

Отже, ринкову вартість живих тварин різних видів та порід можна визначити із використанням порівняльного підходу, методами зіставлення цін продажу та статистичного аналізу ринку, відомостей щодо ринкової вартості пропозиції та продажу подібних домашніх живих тварин.

Алгоритмом проведення товарознавчої експертизи з визначення ринкової вартості домашніх живих тварин є ідентифікація об'єкта дослідження згідно з відомостями, зазначеними в постанові слідчого, або з інших матеріалів кримінального провадження (порода, стать, вік, маса, окрас та наявність документів, які засвідчують родовід тварини тощо); проведення маркетингового дослідження щодо ринкової вартості пропозицій до продажу на ринку України подібного майна; визначення ринкової вартості об'єкту дослідження шляхом розрахунку середньої ринкової вартості пропозиції до продажу подібного майна.

Отже, судова експертна діяльність в галузі товарознавства під час оцінювання тварин (домашніх, тварин-компаньйонів) потребує пошуку єдиного методичного підходу з комплексного експертного оцінювання домашніх тварин, вдосконалення засобів ідентифікації об'єктів дослідження, співпраці зі спеціалістами у галузі ветеринарії, доцільності використання окремих загальноприйнятих в судовому товарознавстві методичних підходів і методів залежно від мети оцінки, що може суттєво вплинути на несення відповідальності за крадіжки тварин та жорстоке поводження з ними.

Список використаних джерел

1. Мануленко О. В., Михальський О. О., Донцова О. С. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики // Проблеми питання з оцінювання домашніх тварин при проведенні судово-товарознавчих експертиз : мат-ли Міжнарод. наук.- практ. конф. (Харків, 18—19.04.2019). С. 407—409.
2. Лозовий А. І., Михальський О. О., Донцова О. С., Губарева В. М. та ін. Методичні рекомендації з питань призначення та проведення судових експертиз з оцінки худоби, птиці та інших живих тварин — об'єктів господарювання : метод. рек. Харків : ХНДІСЕ, 2009. 174 с.
3. Про захист тварин від жорстокого поводження : Закон України від 21.02.2006 р. № 3447-IV (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15> (дата звернення: 26.02.2021).
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 26.02.2021).
5. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» : Постанова КМУ від 10.09.2003 р. № 1440 (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF> (дата звернення: 26.02.2021).

І. В. Непуйна,

старший судовий експерт Полтавського НДЕКЦ МВС України, м. Полтава, Україна,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8846-9000>, e-mail: nepuypaigorek@ukr.net

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ БІЛИХ ЛІНИЙ ПАПІЛЯРНИХ УЗОРІВ ПАЛЬЦІВ РУК

Анотація. В роботі розглянуто можливості застосування для ідентифікації особи таких деталей шкірного покриву, як білі лінії. Метою роботи є оцінка ідентифікаційного періоду білих ліній, систематизація їх загальних і окремих ознак та можливості використання

білих ліній шкірного покриву рук людини для ідентифікації особи.

Ключові слова: ідентифікація, сліди рук, білі лінії, загальні ознаки, окремі ознаки, дактилоскопічна експертиза.

Abstract. The paper considers possibilities of using such details of the skin as white lines to identify a person. The research paper purpose is to assess identification period of white lines, systematization of their general and individual features and possibility of using white lines of the skin of human hands to identify a person.

Keywords: identification, handprints, white lines, general signs, separate signs, fingerprint identification.

Аннотация. В работе рассмотрены возможности применения для идентификации личности таких деталей кожного покрова, как белые линии. Целью работы является оценка идентификационного периода белых линий, систематизация их общих и частных признаков и возможности использования белых линий кожного покрова рук человека для идентификации личности.

Ключевые слова: идентификация, следы рук, белые линии, общие признаки, отдельные признаки, дактилоскопическая экспертиза.

Ефективність використання виявлених та вилучених слідів рук здебільшого залежить від їх якості. Як свідчить практика, не завжди на місці події можна виявити сліди з доволі повним і чітким відображенням папілярного візерунка. Тому експерт повинен максимально повно використовувати для ідентифікації всі можливі деталі будови шкірного покриву людини [2]. Однією з таких деталей є білі лінії. Папілярні лінії є основними елементами шкірного покриву людини на долонній стороні кисті, але поряд із папілярними лініями на фалангах пальців руки можна спостерігати флексори та білі лінії й міжфалангові складки. Проаналізуємо можливості використання білих ліній для вирішення діагностичних та ідентифікаційних завдань під час проведення дактилоскопічних експертиз. Дослідження особливостей будови рельєфу шкірного покриву (зокрема, білих ліній), їх систематизація дасть змогу удосконалити методику їх використання в практичній діяльності у розкритті, розслідуванні та профілактиці злочинів, що обумовлює актуальність і новизну обраної теми.

Наводимо приблизну систематизацію загальних ознак білих ліній.

1. Характер розміщення білих ліній:
вертикальні, горизонтальні, змішані.

2. Характер перетину білих ліній:
під кутом 90°, під різними кутами.

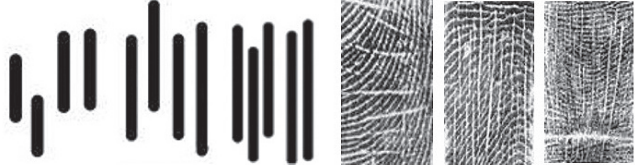
3. Розміщення білих ліній одна щодо одної:
паралельно, під кутом.

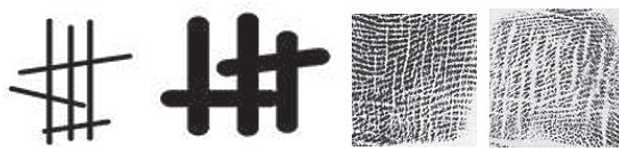
4. Форма білих ліній:
пряма, хвиляста, дугова.

5. Довжина складок білих ліній:
короткі, середні, довгі.

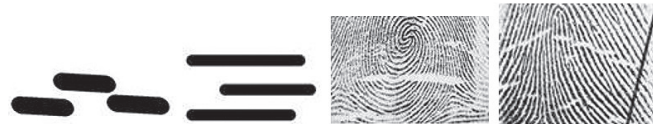
6. Товщина білих ліній:
тонкі, товсті.

7. Частота розміщення білих ліній на фалангах пальців рук:
часто, рідко (до 10 ліній), відсутні.

8. Протяжність білих ліній:
суцільні, з розривом.

Однак, ми вважаємо, що білі лінії мають особливості, які можна використовувати для дактилоскопічної ідентифікації особи, за аналогією з окремими ознаками, що вивчають під час дослідження папілярних ліній.

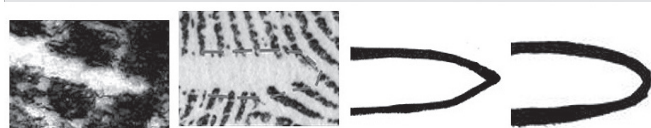
1. Розгалуження та злиття білих ліній.

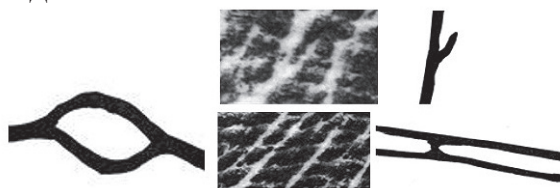
2. Потовщення та потоншення білих ліній.

3. Форма закінчення та початку білих ліній:
під кутом, округла.

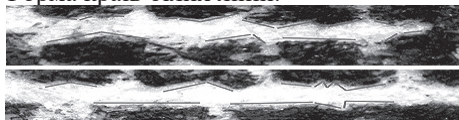

4. Деталі білих ліній.

На зображеннях наведено: острівцеві, гачок та місток.

5. Форма країв білих ліній.

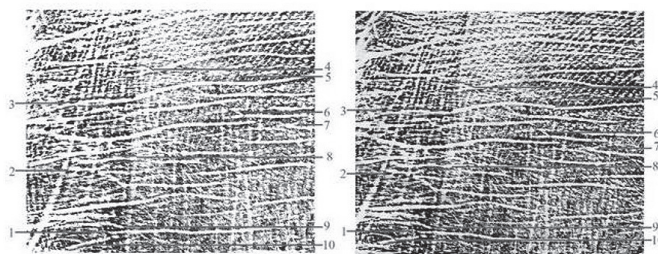

На зображенні наведено особливості будови країв білих ліній у вигляді зламів, вигинів, потоншення й потовщення.

Зазначені окремі ознаки дають змогу використовувати білі лінії для ідентифікації особистості. Порівняльне дослідження ознак білих ліній у слідах папілярних узорів рук і відбитках (відтисках) рук осіб, яких перевіряють, проводять методом зіставлення, що є основним для практичної дактилоскопії. У порівняльному дослідженні використовують різні прилади збільшення від дактилоскопічної лупи до мікроскопів, а також комп'ютерні системи (АДІС). Ілюстрація окремих ознак, що співпадають, може виглядати так [1]:

1 — кутовий початок складки; 2 — місток; 3 — острівцеві; 4 — злиття білих ліній; 5 — кут перетину білої та папілярної лінії; 6 — місток; 7 — гачок; 8 — потоншення

складки; 9 — округле закінчення складки; 10 — розгалуження білої лінії.

Отже, наявність і локалізація білих ліній шкірного покриву рук людини є доволі інформативним діагностичним критерієм. У деяких випадках їх можна використовувати для ідентифікації особи під час проведення дактилоскопічної експертизи.

Список використаних джерел

1. Типовые экспертные методики исследования вещественных доказательств / под ред. Ю. М. Дильдина. Москва : Экспертно-криминалистический центр МВД РФ, 2010. С. 4.
2. Пономарев В. В. Методические и организационные основы исследования папиллярных узорів при их фрагментарном отображении в следах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Москва, 2009. 28 с.
3. Несмиянова И. О. К вопросу об экспертном исследовании элементов кожного покрова человека для решения диагностических и идентификационных задач // Полицейская и следственная деятельность. 2020. № 1. С. 12—20. DOI: 10.25136/2409-7810.2020.1.31570. URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=31570 (дата звернення: 24.02.2021).

І. М. Новицька,

судовий експерт Волинського НДЕКЦ МВС України, м. Луцьк, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7440-4142>, e-mail: www.vtgebzd@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ТОВАРОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ КАВИ ТА КАВОВИХ НАПОЇВ

Анотація. Висвітлено актуальність проведення товарознавчих досліджень та вирішення питань визначення достовірності кавової продукції, що зумовлено появою на ринку нелегальних товарів цієї категорії.

Ключові слова: кава, кавовий напій, сублімована кава, гранульована кава.

Abstract. Relevance of conducting forensic commodity examination and addressing the issues of establishing the authenticity of coffee products due to emergence of illegal goods of this category on the market is outlined.

Keywords: coffee, coffee drink, freeze-dried coffee, granulated coffee.

Аннотация. Описана актуальность проведения товароведческих исследований и решение вопросов установления достоверности кофейной продукции, что обусловлено появлением на рынке нелегальных товаров этой категории.

Ключевые слова: кофе, кофейный напиток, сублимированный кофе, гранулированный кофе.

На сьогодні ринок кави в Україні за асортиментом практично не відрізняється від ринків країн Європи.

Кава — це поширений напій, що має складний хімічний склад і містить приблизно 2000 хімічних речовин. Кава та кавові напої багаті на цукор, амінокислоти,

мінеральні та інші біологічно-активні речовини, що позитивно впливають на організм людини, сприяють травленню, підвищують апетит та знімають втому.

Оскільки кава відіграє важливу роль у житті людей, актуальною є оцінювання її якості. Водночас за останні роки кількість імпортерів кави до України істотно збільшилася, хоча багато з них поставляє каву нелегально. Виникають проблеми з достовірністю споживаної продукції, тому актуальним є питання товарознавчого дослідження кави.

Виділяють три основні сорти кави: мокко, арабіка та робуста. Асортимент розраховано на різні верстви населення з урахуванням матеріального стану й віку. У напоях дозують вміст кави, що дуже важливо для покупців, тому практично кожна людина поміж розмаїття продукції має можливість обрати ту, яка буде для неї найпривабливішою.

Основними країнами-імпортерами кави в Україну є Чилі, В'єтнам, Фінляндія, Індія, Австрія, Польща, Бразилія, найбільше її імпортують з Європи та Азії. Це переважно недорогі марки, оскільки небагатий український споживач насамперед цікавиться ціною, а не якістю кави та місцем її виготовлення.

На ринку України в однаковій мірі присутні натуральна (у зернах і мелена) і розчинна кава, кавові напої, що